

Moni-
muotoisuus
2021 2030

**MONIMUOTOISUUS-
OHJELMAN VUOSI
2024**

MONIMUOTOISUUSOHJELMAN TAVOITTEENA METSIEN MONIMUOTOISUUDEN TURVAAMINEN JA LISÄÄMINEN

Tornatorin kymmenvuotisen monimuotoisuusohjelman tavoitteena on turvata ja lisätä metsien monimuotoisuutta ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja monimuotoisuuden parantamiseksi. Lisäämme metsissä aktiivisen luonnonhoidon määrää, suojelemme arvokkaita alueita, jatkamme ja kehitämme tuloksekkaan sidosryhmäyhteistyön tekemistä sekä seuraamme toimenpiteiden monimuotoisuusvaikutuksia.

Monimuotoisuusohjelman mukaiset toimenpiteet edistävät uhanalaisten metsä- ja suolajien sekä luontotyyppien tilan lisäksi ekosysteemipalveluita, vesiensuojelua, riistanhoitoa sekä ilmastonmuutoksen hillintää.

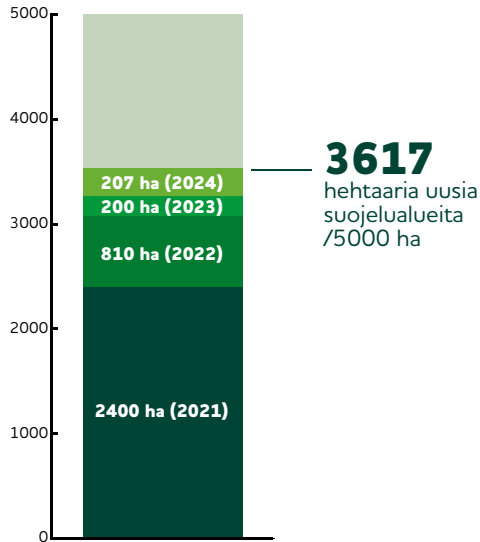
Tavoitteenamme on vuoden 2030 loppuun mennessä:

- perustaa 5000 hehtaaria luonnonsuojelualueita
- ennallistaa vähintään 3000 hehtaaria suoelinympäristöjä
- toteuttaa vähintään 200 aktiivista metsä- ja vesielinympäristön parantamishanketta
- lisätä suojatiheikköjen määrää kaikissa metsänhoidon vaiheissa
- lisätä lahopuujatkumoa metsissämme
- lisätä jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen sekä sekapuustoisuuden määrää metsissämme

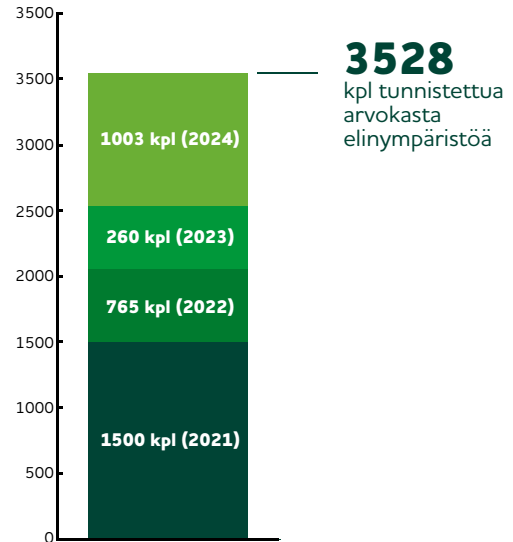

SUOJELU

LUONNON-SUOJELUALUEET

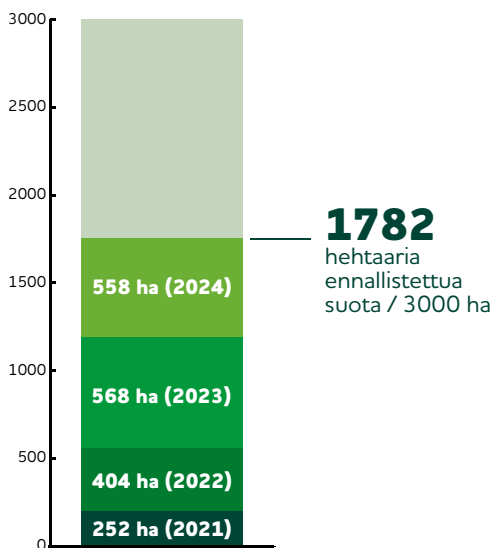

UUDET ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

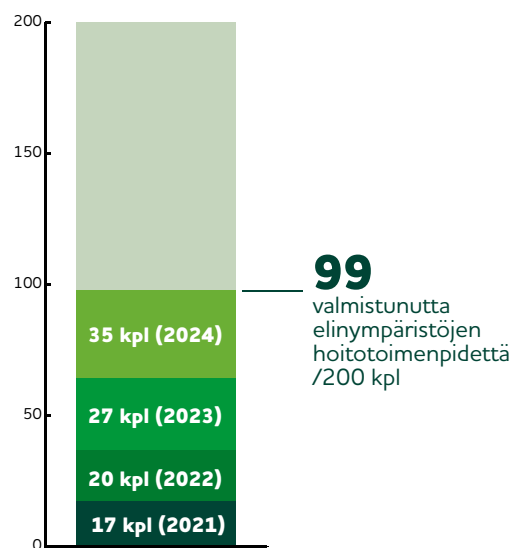

AKTIIVISET LUONNONHOITOTOIMET

SOIDEN ENNALLISTAMINEN

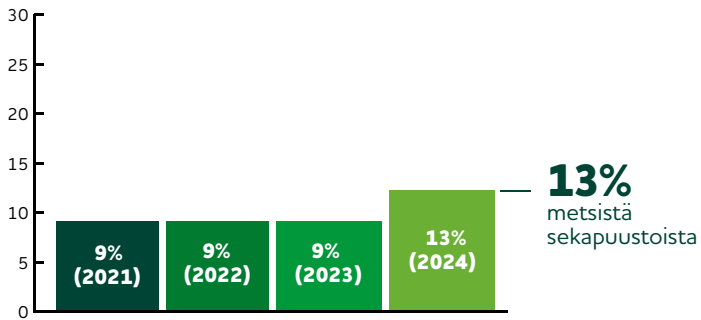
AKTIIVINEN ELINYMPÄRISTÖJEN HOITO

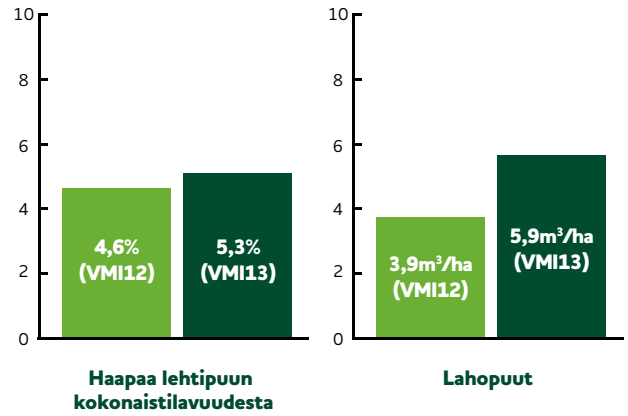

TALOUSMETSIIEN LUONNONHOITO

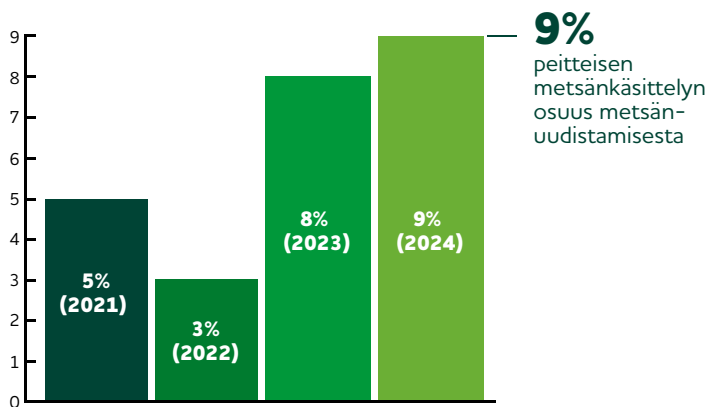
SEKAPUUSTOISUUS

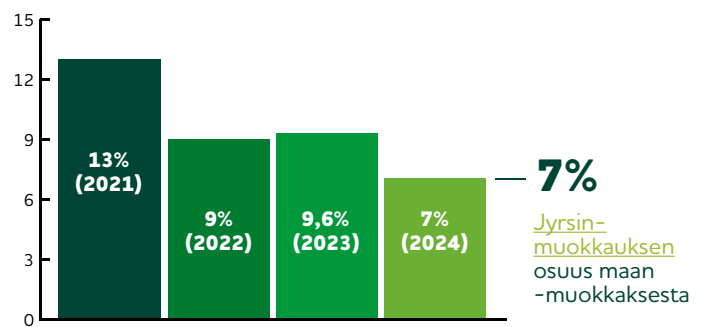
HAAPA JA LAHOPUUT

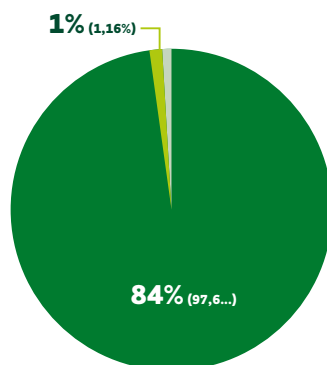
METSIIEN RAKENNE

MAANMUOKKAUS

LUONNONHOIDON LAADUN ARVIO 2024 FSC % pinta-alasta

Hyvä Huomautettavaa Poikkeama

Arvio ei ole vertailukelpoinen ennen vuotta 2023 tehtyjen arvioiden kanssa.

UUSIA LUONNONSUOJELUALUEITA PERUSTETTIIN 8 KAPPALETTA, YHTEENSÄ 207 HEHTAARIA

Kuvat: Tornator

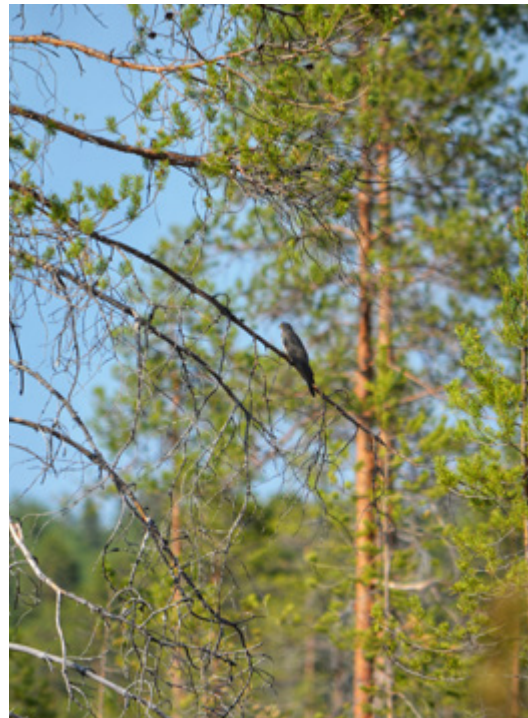

PUROJÄRVENSUO, KAJAANI

Purojärvensuo suojeltiin Kainuun ELY-keskuksen ja UB Metsä-rahaston ja Tornatorin yhteissopimuksella osana [HELMI-ohjelmaa](#).

Luonnonsuojelualan pinta-ala on yhteensä 144 hehtaaria, joista Tornatorin osuus 66 hehtaaria. Purojärvensuon luonnonsuojelu- ja virkistysarvoa nostavat sen sijainti Kajaanin keskustan lähialueella. Suojeluala sijaitsee Koutaniemi-Vuoreslahti retkipolkujen tuntumassa.

Purojärvensuo on monipuolinen kokonaisuus karuja neva- ja rämetyyppisiä sekä joitain korpia. Alueen ennallistamistyö aloitettiin Kainuun ELY-keskuksen toimesta joulukuussa.

Kuvat: Tornator

SARVISALON HELMI, KITEE

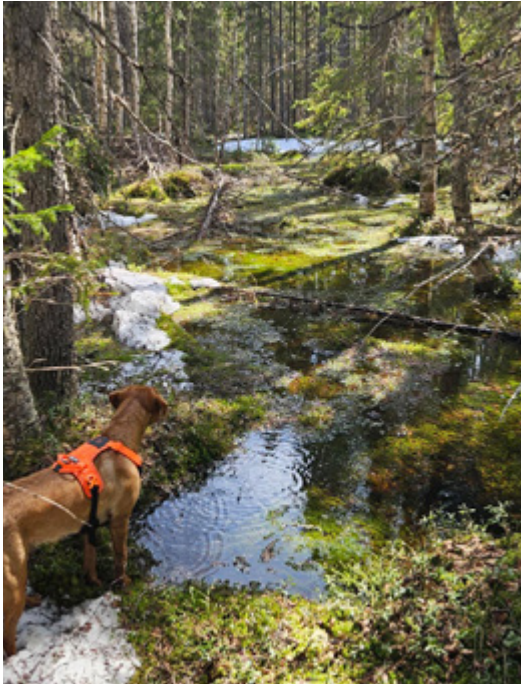
Sarvisalon Helmi on paikallisten harjun-
lievesoiden ja soistumien muodostama
laaja-alainen ja monimuotoinen kohde aivan
Pohjois-Karjalan eteläosissa Kiteen Kesälah-
della. Suojeltu alue on kooltaan 26 hehta-
ria, ja se on suojeltu osana [HELMI-ohjelmaa](#).

Aukiasuon vähäravinteisen lyhytkorsinevan
lisäksi Aukiasuon eteläpuolelta ja Särkilam-
men rannasta löytyy luhtaisia ja lettoisia
rämeitä ja nevoja, Majasuolta turvekankaita,
rämeitä ja kausikosteikkoja, ja Vaassinsuon
pohjoisosat ovat tyypillistä karua rämeikköä.

Arvokkaimmat osat ovatkin Aukiasuon-Sär-
kilammen väliset osat, jotka ovat valtaosin
luonnontilaisia.

Kuvat: Tornator

SUOJA-SAVIKKOLA, LIEKSA

Suoja-Savikkolan 67 hehtaarin kokoinen METSO-suojelualue Lieksassa perustettiin Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa.

Suojelualueen luontoarvot koostuvat monimuotoisuudelle merkittävistä puustoisista soista ja lahoppuustoisista kangasmetsistä.

Suojelualueella on runsaasti luonnontilaisia lähteitä, tihkupintoja, noroja ja puroja sekä luonnontilaisia rинnesoita, lettoja ja korpia.

RINNEMÄEN LETTO, RAUTAVAARA

Rinnemäen letto oli pääosin luonnontilainen monilajinen useista lettotyypeistä muodostuva kokonaisuus. Suojeltavan alueen koko oli 11,4 hehtaaria ja se suojeltiin osana Helmi-ohjelmaa. Suojeltavalle alueelle sijoittui lettotyyppeiden lisäksi mm. lyhytkorssi- ja sararämettä. Suojelualueella oli mm. luonnontilainen lähde ja paljon lahoppuuta. Pääpuulajeina kuusi ja sekapuuna koivua, haapaa ja leppää.

Rinnemäen letto suojeltiin maakunnallisesti arvokkaana kohteena. Rauhoittamisen tarkoituksena oli suo- ja metsäluonnon suojeleminen säilyttämällä alue luonnontilaisena.

Edellä esiteltyjen suojelualueiden lisäksi Tornatorin maille perustettiin vuonna 2024 neljä muuta suojelualueutta Pohjois-Savoon, Pohjois- ja Etelä-Karjalaan sekä Kainuuseen.

SOIDEN ENNALLISTAMINEN

Soiden ennallistamisessa edettiin totutulla tahdilla lähes kaksinkertaistamalla vuosittainen tavoite. Vuoden aikana ennallistamistyö saatiin päätökseen 558 hehtaarilla.

Monimuotisuusohjelman alkuvuosien jälkeen ennallistettavien soiden keskipinta-ala on laskenut, mutta kohteet ovat edelleen ekologisesti vaikuttavia vesitaloudellisia kokonaisuuksia, joilla saavutetaan myös vesiensuojelullista hyötyä.

Ennallistetuilla soilla on havaittu olevan positiivinen vaikutus myös metsäkanalintukantojen kehitykseen.

Soiden ennallistaminen on lähes poikkeuksetta yhteistyötä. Muun muassa Sonkajärven Kyrönsuolla ennallistamisessa aktiivisesti ovat mukana paikallinen matkailuyrittäjä ja kunta. Kyrönsuon ennallistaminen saatiin päätökseen kesällä 2024. Suunnitelmissa on, että Kyrönsuon läheisyydessä kulkeva Volokin polku tulee jatkossa kulkemaan ennallistetun suon viertä pitkin niin, että retkeilijöiden on mahdollista havainnoida ennallistumista sekä lukea infotaulusta lisätietoja Kyrönsuosta.

Kuva: Tornator

YHTEISEN SUON ÄÄRELLÄ EI KAIVAUDUTA POTEROIHIN

Koitajoella metsäkoneen hytissä ja lapion varressa metsäalan ja ennallistamisen ammattilaisilla on yhteinen tavoite. Käynnissä on Suomen suurin yksityinen ennallistamisponnistus – kalastusosuuskunta Lumimuutoksen Koitajoki-hanke, joka ulottuu Tornatorin maille.

Miten kalastusosuuskunta ja Suomen suurin yksityinen metsänomistaja päätyivät yhteisen asian äärelle suolle? Vastaus löytyy Osuuskunta Lumimuutoksen historiasta.

Kalastusta päätoimialanaan harjoittanut osuuskunta aloitti ennallistamistoiminnan noin 15 vuotta sitten.

”Ammattikalastajat tykkäävät kalastaa ja vetää nuottaa vesillä, jotka voivat hyvin. Meidän mielestämme oli luontevaa panostaa vesistöjen kuntoon ja kunnostukseen”, Lumimuutoksen toinen perustaja, kalastaja ja tutkija Tero Mustonen kertoo.

Tuorein ponnistus, Ilomantsin ja Lieksan alueelle sijoittuva Koitajoki-hanke, ulottuu myös Tornatorin maille.

Ennallistamisen etu on siinä, että siinä pyritään yhteisten elinympäristöjen, kuten järvien tai jokien tilan parantamiseen. Konkreettisella tekemisellä voidaan päästä eteenpäin monesta vaikeasta kysymyksestä, johon on helppo jumittua.

TERO MUSTONEN

Palaavat lajit ja mittaukset kertovat onnistumisesta

Kun halutaan parantaa vesien laatua, katseet kääntyvät sen valuma-alueille. Valuma-alueiden kunnostaminen voi vähentää ravinteiden ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin. Lumimuutoksen keinovalikoimaan kuuluvat esimerkiksi soiden ennallistaminen ja virtavesien uomien ja valuma-alueiden sekä virtaamaolosuhteiden palauttaminen luonnontilaan.

Koitajoellakin suon ennallistamisen toivottu vaikutus pitkässä juoksussa on Koitajoen vedenlaadun paraneminen. Tulevat vuodet kertovat yhteistyön onnistumisesta.

Avainlajien seurannan lisäksi tarvitaan veden laadun tieteellistä tutkimusta ja mittauksista. Mittauksissa seurataan muun muassa kiintoaines-, fosfori-, typpi- ja elohopeapitoisuuksia.

Mustonen toteaa, että ihmisen parhaista yrityksistä huolimatta luonto lopulta päättää, mitä alueista tulee.

”Tutkimukset osoittavat, että ennallistettu alue ei ole sama asia kuin luonnontilainen, mutta se voi olla hyvin lähellä ja samankaltainen. Yleisesti luonto kuitenkin hyväksyy hyvin ennallistetut alueet elinympäristönä, ja ravintoketjut alkavat toipua.”

Kumppanuus on sitä, että myös näkemyseroista voidaan keskustella

Historiansa aikana Lumimuutos on ennallistanut Suomessa yli 50 luontokohdetta. Etenkin Pohjois-Karjalan alueella Lumimuutoksen ja Tornatorin tiet ovat ristenneet aiemminkin, sillä Tornator on yksi alueen suurimmista metsänomistajista.

Mustonen kertoo, että Lumimuutoksen ja Tornatorin yhteistyö on sujunut hyvissä merkeissä. Toimintaa ohjaa yhteistyösopimus, joka kertoo missä kohteissa ja miten toimitaan.

Näkemyserojakin tulee vastaan. Haasteelliset hetket liittyvät siihen, että Tornatorin tavoitteet ovat tuottavassa metsätaloudessa ja yhtiö toimii tavoitteensa mukaisesti. Esimerkkinä näistä keskusteluista on ollut esimerkiksi ennallistettavien soiden keskellä olevien kivennäismaiden jättäminen hakkuiden ulkopuolelle.

Lumimuutos jättäisi koskematta alueita, jotka Tornator liiketoiminnan näkökulmasta hyödyntää. Tärkeää on sopia ennallistettujen alueiden luonnontilan säilyttämisestä.

”Muun muassa näistä on vaihdettu rehellisiä mielipiteitä puolin ja toisin”, Mustonen sanoo.

Kärkäs keskustelu ei ratkaise maankäytön ongelmakohtia

Metsäkeskustelu on käynyt jo vuosia kuumana. Mustonen ei usko, että vastakkainasettelu ja muuttumaton puhe ratkaisevat kysymyksen kestävästä maankäytöstä.

”Meidän pitää hakea tilannetta, jossa isot toimijat muuttavat käytänteitä parempaan suuntaan. Sillä on isoja vaikutuksia luonto-

kadon kannalta.”

Hyvänä esimerkkinä Mustonen nostaa esille Tornatorin jatkuvan kasvatuksen lisäämisen turvemaidella:

Tornatorin uudet käytänteet turvemaidella, kuten jatkuva kasvatus ja maastossa käytettävät erityistekniikat, ovat merkittävä askel eteenpäin isolta toimijalta.

Turvemaiden jatkuvan kasvatuksen lisääminen on osa Tornatorin monimuotoisuusohjelmaa. Suoluontoympäristöjen ennallistaminen on sekin yksi ohjelman painopisteistä.

Lähteen kunnostamista Kuopion Palosella. Kuva: Tornator

LUONNONHOITOKOhteita ENNÄTYSMÄÄRÄ

Aktiivisen luonnonhoidon kohteita tehtiin ennätysmäärä vuonna 2024. Vuotuinen tavoite on 20 kohdetta ja kohteita valmistui kaiken kaikkiaan 35 kulotukset mukaan lukien. Tänä vuonna aktiivisen luonnonhoidon kohteiden hoito painottui virtavesiin ja lähteisiin. Myös työläitä paahde-elinympäristöjä hoidettiin menestyksellä ja vieraslajien torjuntatöiden määrä nousi entisestään.

Metsäpurojen puolesta talkoitiin kolmatta vuotta

Virtavedet ovat tärkeitä elinympäristöjä Suomen uhanalaisille vaelluskaloille, kuten esimerkiksi taimenelle, lohelle ja vaellus-siialle. Vapaana virtaavia vesiä kaipaavat

myös uhanalaiset vesihyönteiset, sammaleet, jokiravut ja simpukat ja nisäkkäät, kuten saukko.

WWF Suomi, Tornator ja Stora Enso jatkoivat virtavesien ennallistamista metsäpurojen kunnostuksilla vuoden 2024 aikana. Talkootapahtumia järjestettiin Ruokolahdella, Juuassa, Joroisilla, Kuopiossa ja Nurmeksessä. Talkoissa tehtiin reilut 30 taimenen kutosoraikkoa viidellä eri metsäpurolla. Yhteensä talkoolaiset ennallistivat ja monipuolistivat metsäisiä virtavesiä 400 metrin matkalta. Vuoden 2024 kunnostustalkoisiin osallistui kaikkiaan noin 60 henkilöä. Lisäksi Nurmeksen Siltapuron talkoissa ahkeroi 90 lukiolaista opettajineen.

EKOLOGISEN KESTÄVYYDEN MITTAAMINEN JA RAPORTOINTI

Luonnonvarakeskukselta tilattiin laskelmat Tornatorin metsien monimuotoisuutta indikoivista muuttujista ja niiden kehityksestä valtakunnan metsien inventoinnin (VMI9-VMI13) koeala-aineiston perusteella. Tornatorin metsissä koealoja oli VMI13-aineistossa 1 544 kpl metsämaalla. Keskeiset tulokset:

- Puuston kokonaistilavuus lisääntynyt 18 % ja lehtipuuston kokonaistilavuus 24 % VMI9 (1996–2003) tilanteesta.
- Sekametsien osuus metsämaan alasta on kasvanut 3 prosenttiyksikköä 2009–2013 tilanteesta.
- Lämpimitaltaan yli 30 cm lehtipuun määrä on kaksinkertaistunut ja yli 40 cm lehtipuun kuusinkertaistunut 1996–2003 tilanteesta.

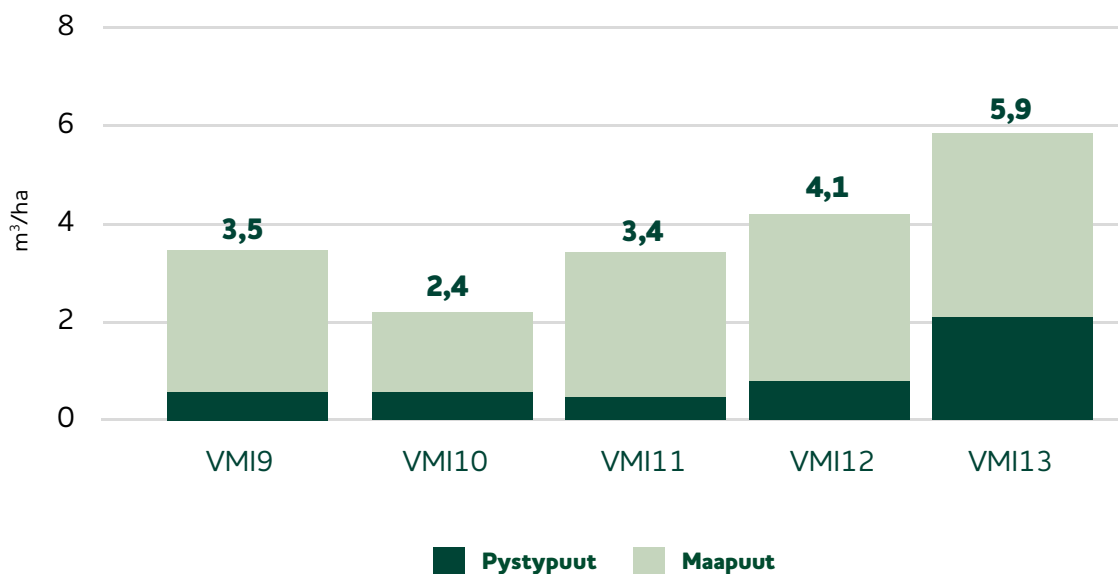
- Kuolleen puun kokonaismäärä lisääntynyt lähes 70 % 1996–2003 tilanteesta.

Kovan eli tuoreen kuolleen puun keskitilavuus on yli kaksinkertaistunut 1996–2003 tilanteesta. Merkittävin muutos on tapahtunut viimeisen 10 vuoden aikana, jolloin kuolleen puun korjuuta vältetty erityisesti sertifiointivaatimusten vuoksi.

Ensimmäistä kertaa saatiin myös arvio kantojen sisältämästä kuolleesta puusta (4,5 m³/ha).

Myös mustikan peittävyys on lisääntynyt 140 % ja puolukan 46 % kasvillisuusinventointien 1995–2023 välillä.

KUOLLUT PUU METSÄMAALLA

Kuva: Tornator

PAAHDEYMPÄRISTÖJEN HOITO VUODEN 2024 TEEMANA

Paahderinteiden hoito ja ennallistaminen olivat luonnonhoidon pääteemana vuonna 2024. Näihin herkkiin ja helposti umpeen kasvaviin elinympäristöihin pääsimme perehtymään niin teorian kuin käytännön työn tasolla. Paahdeympäristöjen huomioiminen on yksi [puuta jalostavan teollisuuden monimuotoisuus-tiekartan](#) painopisteistä.

Paahteisten harjukohteiden hoito on usein sarja eri toimenpiteitä, jotka harvoin osuvat samalle kalenterivuodelle. Vuonna 2024 valmisteltujen kohteiden hoitoa jatketaan ja ne valmistuvat vuonna 2025.

Paahde-elinympäristöissä on runsaasti auringonvaloa ja lämpöä. Tällaisissa ympäristöissä kasvit ja eläimet ovat sopeutuneet kuiviin ja kuumiin olosuhteisiin.

Esimerkkejä paahde-elinympäristöistä ovat esimerkiksi aukeat niityt, hiekkarannat ja paahteiset etelärinteet. Näissä karuissa, kuivissa ja ääreisissä elinympäristöissä elää noin 12% kaikista uhanalaisista metsälajeista.

Paahde-elinympäristöihin Tornatorin asiantuntijoita koulutettiin kahdessa eri maastokoulutuksessa Ruokolahden Huuhanrinteellä ja Vieremän Linnaharjulla. Lisäksi koulutukseen kuului Tapion toteuttama verkkokurssi, jonka toteuttamiseen myös Tornator osallistui. Kouluttajina toimivat Tapio Palvelut Oy:n asiantuntijat. Koulutuksissa päästiin perehtymään paahde-elinympäristöjen tunnistamiseen sekä näiden herkkien elinympäristöjen huomioimiseen maankäytössä.

PAAHDE-ELINYMPÄRISTÖÄ KULOTETTIIN RUOKOLAHDEN HUUHANRANNASSA KESÄKUUSSA

Vaikka alkukesä vaikutti kolealta ja maanperän kuivumista saatiin odotella kesäkuulle asti, lämpenivät kelit kuitenkin niin, että paahteympäristön luonnonhoidollinen kulotus tehtiin optimaalisissa olosuhteissa juhannuksen jälkeisellä viikolla.

Huuhanrannassa kulotettava alue oli vajaan hehtaarin kokoinen lounaaseen suuntautuva rinne, jonka puusto oli poistettu kesällä 2023 ennallistamiskulotusta silmällä pitäen. Jotta metsäpohjan karuunttaminen onnistuisi, korjattiin kohteelta myös hakkuutähteen pois.

Kuten kulotuksissa aina, itse työn organisointiin ja valmisteluun sekä lopputöihin kuluu paljon aikaa, mutta itse kulotus ja sammutus saatiin hoidettua yhden vuorokauden aikana. Kulotuspäivän aamulla asennettiin Saimaan rantaan pumput ja levitettiin poltettavalle alueelle sammutusletkuverkosto. Kulotettavaa aluetta ympäröivän maaston kastelemiseen kiinnitettiin erityistä huomiota.

Helteisen päivän tuulen laannuttua sytyttäminen päästiin tekemään illan suussa. Sytyttäminen tehtiin jyrkän rinteen yläosasta vaakasuuntaisina sytytyslinjoina. Linjat olivat noin muutaman metrin välein. Kun yksi linja oli saatu hyvin poltettua, oli seuraavan sytytyslinjan vuoro. Poltto eteni suunnitelmien mukaisesti noin 10 hengen voimin ja noin hehtaarin kokoinen kulosualue oli poltettu noin neljässä tunnissa.

Ekologisen vaikuttavuuden näkökulmasta kulotus onnistui erittäin hyvin kuntaker-

roksen palettua lähes täydellisesti. Myös tulen hallinnan kannalta kohde osoittautui helpoksi ja tehokkaaksi toimenpiteeksi, myös olosuhteen turvallista kulotusta ajatellen olivat täydelliset.

Jo kulotuksen jälkisammutusvaiheessa paikalle saatiin myös hyönteistutkija Petri Martikainen, joka toteutti alueella lajiseurannan kesällä 2023. Hän pääsi asentamaan kulotetulle alueelle pyydykset lajikartoitusta varten vielä viimeisten savujen noustessa.

Huuhanrannan kesän 2024 ennallistamispolttoalalla tehdyssä selvityksessä löytyi pian palon jälkeen useita mielenkiintoisia metsäpaloista riippuvaisia kovakuoriaislajeja. Niistä merkittävin oli rauhoitettu direktiivilaji havuhuppukouriainen (*Stephanopachys linearis*), joka elää palaneilla havupuilla. Muita harvinaisia palolajeja olivat esimerkiksi leppäkelokärsäkäs (*Allandrus undulatus*), kulo-kauniainen (*Melanophila acuminata*) ja palojahkiainen (*Sphaeriestes stockmanni*). Yhtäkään niistä ei havaittu ennen polttoa tehdyssä pyynnissä, eli ne saapuivat paikalle palaneiden puiden houkuttamina.

Kulotuksesta tiedotettiin aktiivisesti viranomaisia, mediaa, sidosryhmiä ja paikallisia asukkaita. Paikalla kulotusta seuraamassa olivat paikallislehden sekä Yleisradion toimittajat. Kaikki tahot suhtautuivat kulotukseen ymmärtävästi ja positiivisella asenteella.

Paahdeympäristön hoitokulutus timelapsevideo, kesäkuu 2024

Huuhanrannan paahdeympäristön hoitokulutuksessa tehty time-lapse-video. Videolla havainnollisesti koko päivän kulku kulotuksen sytytyksestä aina sammutuksen loppuvaiheisiin asti.

[Katso video](#)

Paahdeympäristön luonnonhoidollinen kulutus, kesäkuu 2024

Paahdelajien suurin uhka on metsän kasvaminen umpeen. Siksi paahdeympäristöä kohentavia luonnonhoidollisia toimenpiteitä ovat harvennus- ja pienaukkohakkuut, hakkuutähteiden korjuu sekä kesällä 2024 tehty noin hehtaarin kokoinen paahdeympäristön ennallistamiskulutus.

[Katso video](#)

YMPÄRISTÖNHOITOKOhteet

HANKE	PAIKKAKUNTA	KUVAUS
Hukkasuo Koivupuron pohjapadot	Lieksa	Peratun pudon pinnan nosto ja eroosiosuojaus.
Siltapuro kutusoraikat	Nurmes	Metsäpurojen puolesta -hankkeessa talkoistiin kutusoraikoita yhdessä Nurmeksen lukion kanssa.
Puron kunnostus Aisusjoki	Juuka	Yhdessä OP Metsä:n kanssa purouoman kunnostus talkootöinä.
Hukkamäki lähteen pinnan nosto	Kuopio	Ojitetun lähteen veden pinnan nosto purku-uoma ennallistamalla.
Jättipalsami Halola 2024	Kontiolahti	Jättipalsamin torjunta leviämisen alkuvaiheessa olevalla esiintymällä.
Palosenjoen talkookunnostukset 2024	Kuopio	Metsäpurojen puolesta -hankkeessa kunnostustalkoot Palosenjoella.
Lähteiden ennallistaminen Marjomäki	Sotkamo	Lähteiden ennallistaminen Ely-keskuksen Helmi-hankkeena.
Lähteiden ja lähdepurojen kunnostus Polttosuo	Sotkamo	Lähteiden ja lähdepurojen kunnostus yhteistyössä Ely-keskuksen kanssa.
Puruoman palautus Polttosuo	Sotkamo	Vanhan purouoman palautustyö.
Puruoman palautus Kiltuanmäki	Sotkamo	Puron palautus luontaiselle uomalle.
Puron kunnostus Niskasenpuro	Varkaus	Kutusoraikkojen teko Metsäpurojen puolesta -hankkeessa.
Jättipalsamin torjunta Vaaranmäki	Ilomantsi	Jättipalsamiesiintymän torjunta yhdessä naapurimaanomistajan kanssa.
Jättipalsamin torjunta Kinnulanvaara	Ilomantsi	Jättipalsamin torjunta.
Perinneympäristön niitto Möhkö	Ilomantsi	Vanhan laidunalueen raivaus ja umpeenkasvamisen estäminen.
Jättipalsami Sienimäki Imatra	Ilomantsi	Jättipalsamin torjuntaa kaupunkiympäristössä.
Myllypuron kunnostus	Paltamo	Osakaskunnan kunnostus ja vesien ohjailu Myllypurolla.
Purokunnostus Härkäjoki	Leppävirta	Keski-Unnukan osakaskunta kunnosti Härkäjoen uomaa ja rakensi kutusoraikoita.
Purokunnostus Vepsänjoki	Juuka	Purokunnostustalkoot Metsäpurojen puolesta -hankkeessa.
Puron kunnostus Sorveuskoski	Juuka	Kutusoraikkojen rakennusta ja purouoman kunnostusta Metsäpurojen puolesta -hankkeessa.
Jättipalsamin torjunta Immalanjärvi 2024	Ilomantsi	Jättipalsamin torjuntaa Imatran kaupunkimetsissä.
Harjun hoito YSA Linnaharju	Vieremä	Pohjois-Savon Ely-keskus toteutti monipuolisia harjunhoitotöitä Linnaharjun yksityisellä suojelualueella.

HANKE	PAIKKAKUNTA	KUVAUS
Huuhanrinne harjunhoito	Ruokolahti	Harjumetsän kulotus Huuhanrinteen lajistollisesti arvokkaalla harjukohteella.
Kutusoraikkojen teko Lanajoki	Ruokolahti	Lanajoelle rakennettiin kutusoraikkoja Metsäpurojen puolesta -hankkeessa.
Syrjäjoki lähteet ja ojat 2	Kaavi	Lähteiden ja lähdepurojen ennallistaminen Syrjäjoella Pohjois-Savon Ely-keskuksen kanssa.
Myllylampi YSA lähteen kunnostus	Nurmes	Metsähallitus ennallisti lähteikön Myllylammen yksityisellä suojelualueella.
Löytynpuron kunnostus YSA	Rautavaara	Puruoman ennallistaminen ja palautus Löytrynsuon yksityisellä suojelualueella.
Puron kunnostus YSA Törisevänsuo	Joensuu	Puruoman palautus Törisevänsuon yksityisellä suojelualueella.
Kulotus Palonen	Kuopio	Palosensalon kulotusjatkumoa jatkettiin edellisen kulotuksen vierestä noin 7ha alueella.
Kulotus Majoinkangas	Joensuu	Kymmenen hehtaarin syksyinen kulotus Joensuussa.
Kulotus Kokkolansalo	Heinävesi	Neljän hehtaarin kulotuksella poltettiin myös kulotusalueelle keskitetty hehtaarin kokoinen säästöpuuryhmä.
Kulotus Silvenvaara	Ilomantsi	Noin 17 hehtaarin laaja kulotusalue Ilomantsissa.
Kulotus Lieksa	Lieksa	Laaja kulotus kesäkuussa.

Kuva: Tornator

KUMPPANUUDET KUULUVAT TORNATORIN MONIMUOTOISUUSTYÖHÖN

Monimuotoisuustyön vaikuttavuutta tehostaa aktiivinen yhteistyö eri sidosryhmien ja toimijoiden kanssa. Ennallistamiskohteiden kytkeytyminen toisiinsa tai muiden toimijoiden toteuttamiin ennallistamiskohteisiin lisää myös monimuotoisuuden ekologista vaikuttavuutta.

UHANALAISEN LÄHDELAJISTON TUNNISTAMINEN JA METSÄTALOUDEN JA HOIDON VAIKUTUKSET EDNA-MENETELMÄLLÄ

Olemme mukana lina Eskelisen Jyväskylän Yliopistolle tehtävästä väitöskirjatutkimuksessa, jossa selvitetään mm. ennallistamisen vaikutuksia lähteiden lajistoon sekä lajiston tunnistamista uudella e-DNA menetelmällä. Merkittävä osa tutkimuskohteista sijaitsee Tornatorin kiinteistöillä Kaavilla ja Sotkamossa. Kyseessä on uutta tietoa tuottava tutkimus yhdessä uhanalaisimmista elinympäristöistä. Tutkimustuloksia voidaan käyttää tulevaisuudessa hyväksi sekä metsätalouden että ennallistamisen suunnittelussa. Tornatorin suunnitteluasiantuntijoiden paikallistuntemus on auttanut tutkimuksen tekemistä, ja samalla olemme saaneet paljon uutta tietoa lähteiden hoidosta.

TURVAHIILI-HANKE KOKOSI TIETOA SOIDEN ENNALLISTAMIS- KÄYTÄNTEISTÄ

TurvaHiili oli Suomen kestävän kasvun ohjelman RRF-metsätaloushanke vuosina 2022 – 2024. Hankkeen jonka tavoitteena oli kouluttaa nykyisiä ja tulevaisuuden metsäojittettujen soiden ennallistamisammattilaisia valitsemaan ennallistamiselle oikeat kohteet ja toteuttamaan ennallistamistoimenpiteet onnistuneesti.

Osallistuimme hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn sekä podcast-ohjelmiin ja asiantuntijahaastatteluihin. Tornatorin omistamalla Kontiosuolla Lieksassa esiteltiin monipuolisesti eri käytännön keinoja suon

ennallistamisessa. Kontiosuolla järjestetty retkeily keräsi suuren suosion ja runsaasti osallistujia eri organisaatioista tutustumaan Tornatorin ennallistamistyömaahan.

Kuuntele TurvaHiili-hankkeen podcasteja

<https://open.spotify.com/show/2CFtU8Z-gJxKOVed7nVOQMs>

VESIVIISAS METSÄ TIIVISTÄÄ TORNATORIN JA WWF:N YHTEISTYÖTÄ VUONNA 2025

WWF ja Tornator aloittavat yhteisen Vesiviisas metsä -hankkeen. Vuosille 2025–2027 ajoittuvan yhteistyön tavoitteena on arvioida Tornatorin vesiensuojelun nykytilanne ja asettaa konkreettiset, mitattavat tavoitteet haitallisten vesistövaikutusten vähentämiseksi.

Hankkeen avulla halutaan lisätä tietoa metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteistä ja niiden integroimisesta laajemman valuma-alueen vesiensuojeluun. Metsäsuunnittelijoita koulutetaan hallitsemaan vesiensuojeluun liittyvät aineistot ja menetelmät. Hankkeesta tehdään myös viestinnällistä yhteistyötä.

Pitkän aikavälin tavoitteena on toteuttaa kustannustehokkaasti suuremman valuma-alueen metsäsuunnittelua ja vesiensuojeluratkaisuja Tornatorin alueilla sekä parantaa vesistöjen ekologista tilaa. Tavoitteena on, että suunnittelijoilla ja operatiivisilla toimijoilla on tulevaisuudessa riittävät työkalut vesiasioiden huomiointiin.

Lisäksi vuonna 2025 panostetaan Tornatorin monimuotoisuusohjelman toteutukseen, henkilöstön ympäristöosaamisen lisäämiseen sekä aktiiviseen ympäristöviestintään.

TORNATORIN MONIMUOTOISUUSOHJELMA NÄKYI MEDIASSA VUONNA 2024

AKTIIVINEN LUONNONHOITO JA ENNALLISTAMINEN	
Suoelinympäristöjä ennallistettiin Tornatorin mailla ennätysmäärä vuonna 2023	Metsäalan ammattilehti, 20.2.2024
Huuhanrannassa poltetaan pian metsää – Tavoitteina uhanalaisten lajien suojelu ja maisemanhoito	Uutisuoksi, 10.5.2024
Ruokolahdella kammettiin perattuun puroon jälleen koski: "Saatiin soundia tähän hommaan"	Uutisuoksi, 17.6.2024
Ruokolahden Huuhanrannassa kulotetaan harjumaastoa keskiviikkoiltana	Yle 25.6.2024
Keskiviikkoiltana Ruokolahdella Huuhanrannan suunnalla on runsaasti savua ilmassa – Tornator kulottaa hehtaarin verran metsää	Uutisuoksi, 26.6.2024
Metsäyhtiö poltti harvinaista harjumaistamaa – tavoitteena parantaa paahdetta rakastavien kasvien elinympäristöä	Yle, 27.6.2024
Kulotus Ruokolahden Huuhanrannassa teki karua jälkeä, ja se oli tarkoituskin: "Suomen kärkikohteita paahdelajeille"	Etelä-Saimaa ja Uutisuoksi, 27.6.2024
Yle Suomen Päivä -lähetys Radio Suomessa	Yle Radio Suomi, 27.6.2024
Metsäyhtiö poltti harvinaista harjumaistamaa – tavoitteena parantaa paahdetta rakastavien kasvien elinympäristöä	Yle verkkosivuartikkeli
Huuhanranta kulotus -tv-juttu	Yle Kaakkois-Suomen alueuutiset, 27.6.2024
Vepsänjoella talkoitiin taimenen elinolojen puolesta	Vaarojen Sanomat 2.7.2024
Metsäpuro paranee talkoilla ja ämpäriketjun avulla	Savon Sanomat ja Warkauden Lehti, 10.8.2024
SUOJELUALUEET	
Lieksan Kalliojärvelle perustetaan uusi luonnonsuojelualue	Karjalainen, 11.1.2024, 12.1.2024
Lieksan Kalliojärvelle perustetaan uusi luonnonsuojelualue	Yle, 11.1.2024
Viekiin uusi luonnonsuojelualue	Lieksan Lehti, 12.1.2024
Kalliojärven pahta Lieksassa täydentää Metso-ohjelman suojelualueverkostoa	Viikko Pohjois-Karjala, 15.1.2024
Kajaanilainen Purojärvensuo suojellaan	Yle, 14.6.2024
Tornatorille historiallinen suojelusopimus, yhtiöllä jo yli 2000 Metso-hehtaaria	Metsälehti, 12.11.2024
Tornator perustaa merkittävän suojelualueen Lieksaan	Metsätrens, 12.11.2024
Metsäyhtiö Tornator perustaa merkittävän suojelualueen Lieksan Jaakonvaaraan	Yle, 13.11.2024
Lettoja ja lähteitä – Lieksaan uusi kangasmetsien ja soiden suojelualue	Parasta Suomessa.fi, 14.11.2024
Jaakonvaaraan yli 200 hehtaarin suojelualue	Lieksan Lehti, 21.11.2024

TORNATORIN MONIMUOTOISUUSOHJELMAA ESITELTIIN USEISSA ERI YLEISÖTILAISUUKSISSA VUODEN AIKANA. LISÄKSI MONIMUOTOISUUSOHJELMASTA VIESTITTIIN AKTIIVISESTI MYÖS TORNATORIN SOSIAALISEN MEDIAN KANA VISSA:

Instagram, Facebook, LinkedIn ja Youtube.